Program realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Konstantynowie

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego ma na celu koordynację działań podejmowanych w szkole w celu przygotowania uczniów do wyboru dalszego kierunku kształcenia oraz planowania własnej drogi edukacyjno-zawodowej.

Działania podejmowane w ramach jego realizacji mają na celu pomoc uczniom w rozpoznawaniu swoich słabych i mocnych stron, zainteresowań, umiejętności, zdolności, predyspozycji zawodowych, a także umożliwiają poznanie świata zawodów oraz planowanie własnej drogi edukacyjno-zawodowej.

1. **Podstawa prawna**
   1) Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639)
   2) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.- Prawo Oświatowe (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1148)
   3) Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach, przedszkolach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591)
   4) Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325)
2. **Cel główny**

   - podejmowanie działań wspierających uczniów w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych opartych na dobrym poznaniu siebie, znajomości systemu edukacji oraz rynku pracy;
   - wdrożenie do idei kształcenia ustawicznego, kreatywnego i mobilnego funkcjonowania zgodnie ze zmianami we współczesnym świecie;
   - przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych
3. **Odbiorcy programu**

1) Uczniowie klas I-III

   Celem orientacji zawodowej w klasach I-III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji

   Treści programowe (cele szczegółowe)

   Uczeń:

   a) potrafi określić swoje zainteresowania oraz prezentuje je na forum klasy. Wie czym mogą interesować się inni ludzie, podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach,
   b) odgrywa różne role zawodowe w zabawie, potrafi podać nazwy zawodów wykonywanych przez osoby z jego najbliższego otoczenia,
   c) opisuje, czym jest praca, potrafi omówić jej znaczenie na wybranych przykładach, określić wpływ zdolności i zainteresowań na wykonywanie konkretnego zawodu,
   d) posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy,
   e) potrafi uzasadnić potrzebę uczenia się, wskazać treści, których lubi się uczyć oraz źródła wiedzy,

f) opowiada kim chciałby zostać w przyszłości, planuje swoje działania lub działania grupy oraz próbuje samodzielnie podejmować decyzje dotyczące jego własnej osoby.

2) Uczniowie klas IV-VI

Celem orientacji zawodowej w klasach IV-VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnej i pro aktywnej postawy wobec pracy i edukacji, stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Treści programowe (cele szczegółowe)

Uczeń:

a) określa swoje zainteresowania, uzdolnienia i kompetencje, potrafi wskazać swoje mocne strony i ich wykorzystanie w codziennym życiu
b) podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych, prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych,
c) wymienia różne grupy zawodów, zawody charakterystyczne dla poszczególnych grup, specyfikę pracy w danych zawodach,
d) zna znaczenie pracy w życiu człowieka, czynniki wpływające na decyzje zawodowe, w sposób właściwy i niekonwencjonalny posługuje się przyborami i narzędziami, potrafi wyjaśnić znaczenie pieniądza i jego związek z pracą,
e) potrafi omówić swój sposób nauki, wymienić źródła zdobywania wiedzy, przedmioty, których nauka sprawia mu przyjemność, wykazuje się aktywną postawą w zdobywaniu wiedzy,
f) opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych, planuje swoje działania lub działania grupy oraz próbuje samodzielnie podejmować decyzje dotyczące jego własnej osoby.

3) uczniowie klas VII-VIII

Celem doradztwa zawodowego jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacji na temat rynku pracy i edukacji.

Treści programowe (cele szczegółowe)

Uczeń:

a) określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zawodu, rozpoznaje swoje zainteresowania, zdolności, kompetencje, predyspozycje zawodowe, a także możliwości i ograniczenia w zakresie wyboru zawodu, potrafi je uwzględnić w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowej,
b) określa własna hierarchię potrzeb i wartości, aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju,
c) potrafi scharakteryzować wybrane zawody pod kątem kwalifikacji zawodowych oraz możliwości ich uzyskania, zna źródła informacji zawodach,
d) porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy, wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy,
e) potrafi uzasadnić znaczenie pracy w życiu człowieka, wskazać wartości związane z pracą i etyką zawodową, dokonuje autoprezentacji,
f) analizuje oferty szkół ponadpodstawowych, wyższych, kryteria rekrutacji, zna strukturę systemu edukacji oraz określa znaczenie uczenia się przez całe życie,

g) dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej z uwzględnieniem własnych zasobów, zna osoby i instytucje udzielające wsparcia doradczego.

4) Rodzice
5) Nauczyciele

4. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

a) Dyrektor:
- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji „Programu realizacji WSDZ";
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;

b) Doradca zawodowy:
- diagnozuje zapotrzebowania uczniów na informacje dotyczące doradztwa zawodowego oraz udziela wsparcia i pomocy w planowaniu dalszego kształcenia i kariery zawodowej;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe oraz koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę;
- prowadzi zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz konsultacje indywidualne dla uczniów;
- udziela indywidualnych porad rodzicom w celu wsparcia dzieci w podjęciu trafnej decyzji edukacyjno-zawodowej;
- opracowuje wraz z innymi nauczycielami „ Program realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego" oraz koordynuje jego realizację;
- wspiera nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji działań określonych w programie realizacji WSDZ
- współpracuje ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-pedagogicznej i instytucjami rynku pracy.

c) Wychowawcy:
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

d) Nauczyciele:
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;

- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

e) Pedagog szkolny/ specjaliści:
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

5. Sposoby realizacji działań doradczych:

Działania doradcze realizowane są w formie:
- zajęć z zakresu doradztwa zawodowego realizowanych przez doradcę zawodowego w klasach VII i VIII w wymiarze 10 godzin w jednym roku szkolnym;
- zajęć z wychowawcą;
- zajęć ze specjalistami (pedagog szkolny, doradca zawodowy);
- lekcji przedmiotowych;
- pogadanek, warsztatów, projekcji filmów edukacyjnych, dyskusji, konkursów;
- spotkań z przedstawicielami wybranych zawodów;
- spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- kół zainteresowań;
- indywidualnych porad i konsultacji;
- gazetek tematycznych;
- informacji umieszczanych na stronie internetowej szkoły.

6. Przewidywane rezultaty:

a) Przewidywane rezultaty w odniesieniu do uczniów:
- znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji o wyborze zawodu: wiedza o sobie, wiedza o świecie zawodów, rynku pracy, zawodach przyszłości i drogach kształcenia;
- potrafią określić swoje mocne strony, zainteresowania i uzdolnienia;
- są świadomi swoich ograniczeń;
- są zorientowani, gdzie szukać informacji o zawodach, reprezentują pozytywną postawę wobec pracy;
- potrafią racjonalnie, samodzielnie lub przy wsparciu doradczym zaplanować swoją własną ścieżkę kariery zawodowej;
- znają system kształcenia.

b) Przewidywane rezultaty w odniesieniu do nauczycieli:
- rozumieją potrzebę realizacji zadań doradztwa zawodowego w ramach realizowania własnych planów pracy;
- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- umożliwiają rozwój zdolności i zainteresowań uczniów;
- wspierają rodziców w procesie doradczym;
- współpracują ze specjalistami, instytucjami, środowiskiem lokalnym podczas realizacji zadań doradczych.

c) Przewidywane rezultaty w odniesieniu do rodziców:
- znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji dotyczącej wyboru zawodu i dalszej ścieżki kształcenia przez dziecko;
- znają ofertę szkół ponadpodstawowych oraz system edukacji;
- wiedzą, gdzie szukać informacji i wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka;
- potrafią wskazać predyspozycje, mocne i słabe strony dziecka oraz pomóc mu w podjęciu decyzji zawodowej.

7. Współpraca

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Powiatowy Urząd Pracy
- OHP
- szkoły ponadpodstawowe
- lokalni pracodawcy

8. Ewaluacja programu

Ewaluacja WSDZ będzie polegać na zaplanowanym i systematycznym gromadzeniu i przetwarzaniu informacji o warunkach, przebiegu i skuteczności prowadzonych w szkole działań.

Prowadzona będzie poprzez:
- rozmowy z uczniami, rodzicami, wychowawcami;
- badania ankietowe;
- analizę dokumentów szkoły.

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO NA ROK SZKOLNY 2019/2020

Lp.	Tematyka/działania	Metody/formy	Terminy	Osoby odpowiedzialne
1.	Zapoznanie nauczycieli z założeniami WSDZ	Zebranie rady pedagogicznej	X	dyrektor
2.	Przygotowanie i prowadzenie szkolnej tablicy zawodoznawczej	Gazetka tematyczna	Cały rok	Doradca zawodowy,pedagog
3.	Zorganizowanie spotkania rodziców z pracownikami PPP	wykład	Marzec 2020	dyrektor
4.	Zapoznanie rodziców z zasadami rekrutacji do szkół ponadpodstawowych	Spotkanie z rodzicami	Marzec 2020	dyrektor
5.	Zapoznanie rodziców z wynikami próbnego egzaminu gimnazjalnego	Spotkanie z rodzicami	Styczeń 2020	Dyrektor, wychowawcy
6.	Realizacja zajęć z doradztwa zawodowego w liczbie 10 godzin w klasach VII	Pogadanka, praca indywidualna, praca grupowa, ankieta, kwestionariusz	IX-VI	Doradca zawodowy
7.	Realizacja zajęć z doradztwa zawodowego w liczbie 10 godzin w klasach VIII	Pogadanka, praca indywidualna, praca grupowa, ankieta, kwestionariusz	IX-VI	Doradca zawodowy
8.	Indywidualne poradnictwo dla uczniów i rodziców	konsultacje	Według potrzeb	Doradca zawodowy, wychowawcy
9.	Organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów	Godziny wychowawcze	Według potrzeb	wychowawcy
11.	Realizacja zajęć z orientacji zawodowej w kl. I –VIII podczas godzin z wychowawcą	Godziny wychowawcze	Zgodnie z planem pracy	wychowawca
12.	Zajęcia zawodoznawcze	Godziny wychowawcze	Według potrzeb	Doradca zawodowy, pedagog
13.	Prezentacja ofert szkół ponadpodstawowych	prezentacja	Według potrzeb	dyrektor
14.	Udział w Targach Edukacyjnych	Wyjazd grupowy	Zgodnie z harmonogramem	Dyrektor, wychowawcy
15.	Współpraca ze specjalistami z PPP	Konsultacje, ankieta, kwestionariusz, warsztat	Według potrzeb	Dyrektor, doradca zawodowy, pedagog

16.	Prowadzenie kół zainteresowań	Zajęcia pozalekcyjne	IX-VI	nauczyciele
17.	Realizacja zadań doradczych podczas lekcji przedmiotowych	Lekcje przedmiotowe	IX-VI	Nauczyciele
18.	Udostępnianie nauczycielom i uczniom materiałów informacyjnych dotyczących wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej	Kącik informacyjny	IX-VI	Doradca zawodowy

TEMATY ZAJĘC REALIZOWANYCH PRZEZ DORADCĘ ZAWODOWEGO W KLASACH VII
W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

1. Czego będziemy się uczyć na zajęciach doradztwa zawodowego?
2. Skuteczna komunikacja.
3. Czy współpraca się opłaca? Jajochron.
4. Moje umiejętności. Kwestionariusz inteligencji wielorakich.
5. Współpraca w grupie. Test na role grupowe.
6. Świat zawodów. Co to takiego? Ankieta skłonności zawodowych.
7. Umiejętności a zawód
8. Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda.
9. Ograniczenia czy możliwości?
10. Kompetencje na rynku pracy.

TEMATY REALIZOWANE PRZEZ DORADCĘ ZAWODOWEGO W KLASACH VIII
W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

1. Decyzje-szanse czy ograniczenia. Zawodowe kalambury.
2. Test Duński
3. Stres-wróg czy przyjaciel?
4. Temperament jak z bajki.
5. Zawody wokół nas
6. Szkoły zawodowe szkołami pozytywnego wyboru.
7. Co gwarantuje mi szkoła. Kwalifikacje i kompetencje.
8. Moje zasoby, a oczekiwania pracodawców.
9. Moja przyszłość edukacyjno – zawodowa.
10. Jak wybrać szkołę?

Zatwierdzam